

RADVILŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

ETIKOS KOMISIJA

S P R E N D I M A S

Dėl Radviliškio rajono savivaldybės mero Kazimiero Račkauskio

2023 m. spalio 26 d. Nr. 03

Radviliškis

Radviliškio rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkas Romas Kalvaitis, nariai Birutė Pužaitienė, Jurgis Baublys, Jonas Povilaitis, Jonas Pravilionis, Henrikas Stankevičius, Justas Malinauskas, atlikusi tyrimą dėl Radviliškio rajono savivaldybės mero Kazimiero Račkauskio galimo Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso įstatymo pažeidimo (toliau – Įstatymas), išanalizavusi tyrimo metu surinktą medžiagą

n u s t a t ė:

Nagrinėjimo pagrindas ir dalykas

Etikos komisijos elektroniniu paštu gavo tarybos nario Gedimino Lipnevičiaus 2023 m. rugsėjo 15 d. kreipimąsi dėl galimų Radviliškio rajono savivaldybės mero Kazimiero Račkauskio Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo ir Radviliškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento pažeidimų.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Remiantis surinkta medžiaga, tyrimo metu nustatyta: Kazimieras Račkauskis buvo išrinktas į Radviliškio rajono savivaldybės meru ir 2023 m. balandžio 26 d. posėdyje priėmė priesaiką.

Radviliškio rajono savivaldybės Etikos komisija elektroniniu paštu gavo tarybos nario Gedimino Lipnevičiaus 2023 m. rugsėjo 15 d. kreipimąsi dėl galimų Radviliškio rajono savivaldybės mero Kazimiero Račkauskio Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo ir Radviliškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento pažeidimų.

Gautame el. laiške nurodoma (kalba neredaguota): *2023-06-29 dieną Radviliškio rajono savivaldybės tarybos posėdyje Gedimino Lipnevičiaus buvo užduoti du klausimai, į kuriuos nebuvo atsakyta. Tarybos posėdžio nuorodą pridedu: https://www.youtube.com/watch?v=G5HZDJlqK2k&list=PL43rewxG2ZNY9rwE-W_Iz8dTfHS6qNxgU&index=3*

G. Lipnevičiaus paklausimų laikas 1:10:00 val., mero K. Račkauskio atsakymų laikas 3:36:50 val. Į klausimus nebuvo atsakyta, nurodyta, kad atsakymai bus pateikti raštu. Lig šiol atsakymų negavau. Tokiu būdu buvo nesilaikoma LR Savivaldos įstatymo, kuris aiškiai nurodo maksimalų 20 darbo dienų atsakymo terminą, o taip pat buvo nesilaikoma Radviliškio rajono savivaldybės tarybos reglamento.

1. Prašau Radviliškio rajono savivaldybės Etikos komisijos ištirti, kodėl meras nesilaiko įstatymų bei Reglamento.

2. Įpareigoti merą K. Račkauskį laikytis LR savivaldos įstatymo, Reglamento bei atsakyti į pateiktus ir lig šiol neatsakytus klausimus dėl Savivaldybėje, pasak jo, neva „dingusio“ milijono ir dėl

savivaldybei pavaldžiose įstaigose vykdomų pirkimų be konkurso.

Atsakymą siųskite Tarybos nario el. paštu: gediminas.lipnevicius@radviliskis.lt

Tarybos narys komisijos prašo Radviliškio rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos ištirti, kodėl meras nesilaiko įstatymų bei Radviliškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento ir prašo įpareigoti merą Kazimierą Račkauskį laikytis LR savivaldos įstatymo, Reglamento bei atsakyti į pateiktus ir iki šiol neatsakytus klausimus.

Radviliškio rajono savivaldybės mero Kazimiero Račkauskio paaiškinimas

Radviliškio rajono savivaldybės mero Kazimieras Račkauskis posėdyje dalyvavo, bet komisijai pateikė paaiškinimą raštu: *Atsižvelgdamas į Radviliškio rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos pirmininko 2023 m. spalio 3 d. raštą, informuoju, kad 2023 m. birželio 29 d. vykusio Radviliškio rajono savivaldybės tarybos posėdžio metu pirmasis Tarybos nario Gedimino Lipnevičiaus klausimas apie į banką padėtą Radviliškio rajono savivaldybės administracijos milijono eurų indėlį buvo užduotas Tarybos nariui Algimantui Ruseckui (paklausimo laikas 1:09 val.). Kadangi klausimas buvo adresuotas ne man, o Tarybos nariui A. Ruseckui, atsakymo į G. Lipnevičiaus klausimą neteikiu. Man nėra žinoma ar Tarybos narys A. Ruseckas atsakė į kolegos G. Lipnevičiaus klausimą ir jeigu atsakė, kada tai padarė. To paties posėdžio pabaigoje Tarybos nariui atsakiau, kad savivaldybės kontrolierė atlieka tyrimą dėl minėto indelio ir Tarybos narys bus informuotas apie tyrimo rezultatus. Antrasis Tarybos nario G. Lipnevičiaus klausimas buvo apie Radviliškio lopšelių-darželių „Žvaigždutė“ ir „Kregždutė“ pirktas pavėžėjimo paslaugas iš UAB „Volmeta“ ir kas už šiuos pirkimus atsakingas. Aš dar to paties posėdžio metu (3:37 val.) Tarybos nariui atsakiau į jo klausimą ir paaiškinu, kad dėl pirkimų nesu atsakingas, nes G. Lipnevičiaus minimi konkursai dėl pavėžėjimo paslaugų pirkimo man vadovaujant nebuvo rengiami. Visa kita informacija apie lopšelių-darželių „Žvaigždutė“ ir „Kregždutė“ pirktas pavėžėjimo paslaugas iš UAB „Volmeta“ bei paslaugų teikimo sutartys yra viešai skelbiamos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje adresu <https://eviesiejipirkimai.lt/>, todėl Tarybos narys G. Lipnevičius bet kada gali su šiais dokumentais susipažinti, nes jie laisvai prieinami visiems. Atkreipiu dėmesį, kad už lopšelių-darželių „Žvaigždutė“ ir „Kregždutė“ vykdomus viešuosius pirkimus atsakingi šių įstaigų vadovai. O visą informaciją apie viešuosius pirkimus nesunkiai galima rasti viešojoje erdvėje arba tiesiogiai kreipiantis į įstaigų vadovus.*

Komisijos pirmininkas sakė, kad meras turėjo atsakyti į du klausimus. Tarybos posėdžio metu tarybos narys Gediminas Lipnevičius kreipėsi į merą dėl Radviliškio rajono savivaldybės administracijos milijono eurų indelio, bet savo klausimą adresavo ir tarybos nariui Algimantui Ruseckui.

Birutė Pužaitienė klausė, ar tarybos narys Algimantas Ruseckas atsakė į kolegos klausimą ir kas turėjo kontroliuoti patį atsakymo pateikimą?

Komisijos pirmininkas svarstė, gal kontroliuoti, ar tarybos narys Algimantas Ruseckas pateikė atsakymą tarybos nariui Gediminui Lipnevičiui, turėjo meras?

Komisijos sekretorius teigė, kad Radviliškio rajono savivaldybės meras posėdžio pabaigoje atsakė tarybos nariui Gediminui Lipnevičiui, kad dėl galimai neteisėtai padėto indelio savivaldybės kontrolierė atlieka tyrimą ir tarybos narys bus supažindintas su tyrimo rezultatais, kai tyrimas bus baigtas.

Posėdžio pirmininkas klausė, ar tyrimas jau baigtas?

Posėdžio sekretorius sakė, kad tyrimas dar nėra baigtas.

Posėdžio pirmininkas atkreipė dėmesį, kad buvo pateiktas dar vienas klausimas apie Radviliškio lopšelių-darželių „Žvaigždutė“ ir „Kregždutė“ pirktas pavėžėjimo paslaugas iš UAB „Volmeta“.

Jonas Povilaitis klausė, gal šis klausimas buvo adresuotas tarybos nariui Vytautui Simeliui?

Posėdžio sekretorius paaiškino, kad situacija dviprasmiška. Kai buvo pasirašytos šios pavėžėjimo paslaugų teikimo sutartys, dabartinis rajono savivaldybės meras dar nėjo savo pareigų – meras tarybos nariui Gediminui Lipnevičiui tai paaiškino tarybos posėdžio metu. Atkreiptinas dėmesys, kad visos sutartys yra prieinamos viešojoje erdvėje.

Birutės Pužaitienės nuomone, svarbu laiku atsakyti.

Jonas Povilaitis teiravosi, ar meras tikrai pasakė sakinį apie tai, kad pavėžėjimo paslaugų pirkimai jam vadovaujant nebuvo rengiami.

Justas Malinauskas sakė, kad perklausė posėdžio įrašą ir pirmo klausimo svarstyti net nereikia. Meras į jį atsakė, juolab, kad tarybos nariams reikia išmokti aiškiai suformuluoti klausimą. Buvo užduotas klausimas, bet lieka neaišku kam – merui ar tarybos nariui Algimantui Ruseckui? Gal abiem? Kalbant apie antrą tarybos nario Gedimino Lipnevičiaus klausimą, meras pasakė sakinį, kad sutartys buvo pasirašytos, kai jis dar nėjo mero pareigų, tačiau jis pažada atsakyti raštu, kas dar bus tarybos nariui neaišku. Situacija dviprasmiška. Lyg ir atsakė, lyg ir ne.

Posėdžio pirmininkas sakė, kad meras galėjo įpareigoti administracijos darbuotojus atsakyti į tarybos nario pateiktus klausimus.

Jurgis Baublys sakė, kad nesutinka su pirmininko pozicija. Meras į klausimus atsakė. Jis posėdžio metu pasakė, kad jeigu dar kas nors bus neaišku, tarybos narys gali kreiptis papildomai ir jam bus atsakyta raštu.

Justo Malinausko nuomone, buvo atsakyta „ne iki galo“. Buvo pradėta atsakinėti, bet nepabaigta. Tvirtinti, kad buvo visai neatsakyta, negalima.

Komisijos pirmininko nuomone, į pirmą klausimą buvo atsakyta, į antrą klausimą buvo atsakyta iš dalies.

Jonas Povilaitis teigė, kad priimti dviejų atskirų sprendimų komisija negali. Svarstomas vienas pareiškimas. Sprendimas turi būti bendras.

Komisijos pirmininkas atkreipė dėmesį, kad Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariai punktą dėl rekomendavimo suderinti savo elgesį su Valstybės politikų elgesio kodeksu nesiūlo teikti kaip savarankišką išvadą (rekomendaciją politikui), bet prijungti ją prie kitų punktų kaip papildomą.

Birutė Pužaitienė sakė, kad Valstybės politikų elgesio kodekse yra atskiras punktas, rekomenduojantis politikui suderinti savo elgesį su kodekso nuostatomis.

Jonas Povilaitis sakė, kad reikia konkrečiai įvardinti motyvus, kuriais remiantis būtų galima pripažinti, kad meras pažeidė kodekso nuostatas.

Komisijos pirmininko nuomone viskas būtų buvę paprasčiau, jeigu įstaigų direktoriai būtų įpareigoti atsakyti.

Jonas Pravilonis klausė, ar klausimai buvo užduoti posėdžio metu ar paklausimų metu?

Posėdžio sekretorius atsakė, kad paklausimų metu.

Jonas Pravilonis sakė, kad pats paklausimas buvo suveltas. Reikia išmokti konkrečiai paklausti ir konkrečiai atsakyti.

Henrikas Stankevičius akcentavo, kai buvo pasirašytos pavėžėjimo paslaugų sutartys, dabartinis rajono savivaldybės meras dar nėjo savo pareigų. Ką jis galėjo atsakyti apie šias sutartis? Ką jis gali pasakyti, jeigu jis nedalyvavo procese? Į patį klausimą jis atsakė.

Justas Malinauskas atkreipė dėmesį, kad vadovaujantis ankstesne Vietos savivaldos įstatymo redakcija už savivaldybės valdomų įstaigų kontrolę, sutarčių pasirašymą ir kitus dalykus buvo atsakinga administracijos direktorė. Ne meras. Tik dabar atsakomybė perduota merui, kai įsigaliojo nauja Vietos savivaldos įstatymo redakcija.

Jonas Pravilonis sakė, kad pagrindinis akcentas yra atsakymo pateikimo terminas.

Komisijos pirmininkas, išklausęs komisijos narių nuomones ir vadovaudamasis Valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų 9 straipsnio 1 ir 2 dalimis, pasiūlė alternatyviai balsuoti dėl sprendimo priėmimo.

ALTERNATYVUS BALSAVIMAS

Už tai, kad Radviliškio rajono savivaldybės meras Kazimieras Račkauskis pažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytą valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus.

Balsavo: už – 2 (Romas Kalvaitis, Birutė Pužaitienė).

Už tai, kad Radviliškio rajono savivaldybės meras Kazimieras Račkauskis nepažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytą valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų.

Balsavo: už – 5 (Jurgis Baublys, Justas Malinauskas, Jonas Povilaitis, Jonas Pravilonis, Henrikas Stankevičius).

Teisinis veiklos vertinimas ir motyvai

Pagal Kodekso 2 straipsnio 1 punktą, valstybės politikai yra asmenys, įstatymų nustatyta tvarka išrinkti į savivaldybės tarybos nario pareigas.

Kodekso 1 straipsnio 2 punktą sako, kad šis kodeksas reglamentuoja valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus, taip pat priemones, užtikrinančias valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už šio kodekso nuostatų pažeidimus.

Kodekso 4 straipsnis apibrėžia kokiais elgesio principais valstybės politikas vadovaujasi viešame gyvenime.

Komisija, atsižvelgdama į tai kas aukščiau išdėstyta ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Radviliškio rajono savivaldybės Etikos komisijos veiklos nuostatų 21.1 papunkčiu:

Komisija, ištyrusi tarybos nario Gedimino Lipnevičiaus kreipimąsi, konstatuoja – nenustatyta, kad valstybės politikas, šiuo atveju Radviliškio rajono savivaldybės meras Kazimieras Račkauskis, būtų pažeidęs Valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose, šiuo atveju Radviliškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamente, Vietos savivaldos įstatyme ar kituose teisės aktuose nustatytus valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus.

Pagrindiniai komisijos motyvai:

1. Radviliškio rajono savivaldybės meras Kazimieras Račkauskis Vietos savivaldos įstatyme nustatytą nuostatą nepažeidė, nes, peržiūrėjęs 2023 m. birželio 29 d. vykusio tarybos posėdžio įrašą, matyti, kad į pirmą Radviliškio rajono savivaldybės tarybos nario Gedimino Lipnevičiaus klausimą apie į banką padėtą Radviliškio rajono savivaldybės administracijos milijono eurų indėlį, meras Kazimieras Račkauskis tarybos posėdžio metu atsakė, kad savivaldybės kontrolierė atlieka tyrimą dėl minėto indėlio ir tarybos narys bus informuotas apie tyrimo rezultatus.

2. Komisija atkreipė dėmesį, kad tarybos nario Gedimino Lipnevičiaus klausimo adresatas nėra aiškus – pradžioje tarybos narys kreipiasi į Radviliškio rajono savivaldybės merą, vėliau klausimą peradresuoja tarybos nariui Algimantui Ruseckui (cituojama iš 2023 m. birželio 29 d. vykusio tarybos posėdžio įrašo): *Praeitame tarybos posėdyje Jūs iškėlėte klausimą, mere, kreipiuosi į jus, dėl neva žalingai rajonui savivaldybės administracijos padėto indėlio milijono eurų Šiaulių banke. Jūsų*

galėtų paaiškinti čia ir dabar, ar yra tiesos šioje istorijoje, jei taip, kokius veiksmus galima neteisėtai padarė administracija, kas iš to padėjo milijono indėlio turėjo naudoti, jei taip, kokios, kas kaltas <...> Prašau gerbiamo kolegos, tarybos nario, paaiškinti, savivaldybės veikla yra vieša ir, manau, jokios paslapties čia nėra <...>.

Į antrą tarybos nario Gedimino Lipnevičiaus klausimą apie Radviliškio lopšelių-darželių „Žvaigždutė“ ir „Kregždutė“ pirkimas pavėžėjimo paslaugas iš UAB „Volmeta“ ir kas už šiuos pirkimus atsakingas meras dar to paties posėdžio metu tarybos nariui Gediminui Lipnevičiui atsakė, kad minimi konkursai dėl pavėžėjimo paslaugų pirkimo buvo rengiami dabartiniam merui Kazimierui Račkauskui dar nevadovaujant Radviliškio rajono savivaldybei.

Meras akcentavo, kad paslaugų teikimo sutartys yra viešai skelbiamos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje adresu <https://eviesiejipirkimai.lt/>, todėl tarybos narys Gediminas Lipnevičius bet kada gali su šiais dokumentais susipažinti, nes jie laisvai prieinami visiems, o už vykdomus viešuosius pirkimus yra atsakingi įstaigų vadovai.

Etikos komisija priima mero Kazimiero Račkauskio pateikto paaiškinimo argumentus, kad iš esmės savivaldybės tarybos nariui Gediminui Lipnevičiui buvo tinkamai atsakyta į paklausimus, todėl mero veiksmus vertinant Valstybės politikų elgesio kodekso, Vietos savivaldos įstatymo ir Radviliškio rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos veiklos nuostatuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų laikymosi aspektu prieina prie išvados, kad šių norminių aktų nuostatos nebuvo pažeistos.

n u s p r e n d ė:

1. Konstatuoti, kad Radviliškio rajono savivaldybės meras Kazimieras Račkauskis nepažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse, Vietos savivaldos įstatyme ir Radviliškio rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos veiklos nuostatuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų.

2. Sprendimo kopijas išsiųsti Radviliškio rajono savivaldybės merui ir pareiškėjui.

3. Sprendimą paskelbti Radviliškio rajono savivaldybės interneto svetainėje www.radviliskis.lt

Sprendimas gali būti skundžiamas Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo suinteresuotam asmeniui.

Etikos komisijos pirmininkas

Romas Kalvaitis

